

**ความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน
เทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด**
**TEACHERS REQUIREMENTS FOR DRAWING UP SCHOOL CURRICLULA WAT
RASHADORNUTHIS IN MUANG DISTRICT ROI ET PROVINCE**

พระนิลปะลา สิริปญญา (สิริปัญญา)¹
PHRA NIRAPA SIRIPANYO (SIRIPANYA)
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาจาก หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาภาคสนาม (Field study) เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจำนวน 14 ท่าน นำไปวิเคราะห์ประกอบงานวิจัยนี้ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ มีความต้องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาทั้ง 8 ด้านโดย 1) ด้านการออกแบบหลักสูตร ต้องการที่จะออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการกำหนด 2) ด้านการจัดทำเอกสารหลักสูตร ต้องการจะจัดทำเอกสารให้มีสาระทันสมัย 3) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ต้องการจะให้มีการบริหารที่โปร่งใสตามหลักสูตรธรรมภิบาล 4) ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ต้องการให้ผู้บริหารและมีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุน 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน ต้องการให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ 6) ด้านการประเมินก่อนนำหลักสูตรมาใช้ ต้องการที่จะให้ดำเนินการดังกล่าว 7) ด้านการประเมินการใช้หลักสูตร ต้องการให้มีการประเมินจริงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และการใช้หลักสูตรว่าต้องปรับปรุงแก้ไขส่วนไหน 8) ด้านการประเมินสัมฤทธิ์ผลการใช้หลักสูตร ต้องการให้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกกลุ่มสาระและทำรายงานผลต่อสาธารณะ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด คือต้องมีการระดมสมองของผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการตามภารกิจ 7 ประการคือ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

กำกับติดตามประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินงาน 7) ข้อบกพร่องปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study teachers' requirements for drawing up school curricula Wat Rashadornuthis in Muang district, Roi Et province 2) to study the suggestions teachers requirements for drawing up school curricula Wat Rashadornuthis in Muang district, Roi Et province. This research was the qualitative research that studied from books, related research and field study to interview 14 target audiences and analyze by descriptive analysis.

Results of the study were as follows :

1. School administrator and teacher in Wat Rashadornuthis school want to raw up 8 school curriculums 1) curriculum design; need design courses in accordance with the Ministry of Education, 2) curriculum documents construction; need modern documents construction, 3) school curriculum management; need administration in transparency by good governance, 4) curriculum implementation promotion; need administrator and stakeholders to support, 5) teaching and learning process; need teacher teaching as child center, 6) assessment curriculums before coming to the course, 7) curriculum evaluation; need an assessment of all learning groups and curriculum that need an improvement, and 8) curriculum outcomes evaluation; need assessment of students' achievement for all learning groups and report the results to the public.

2. Suggestions of teachers' requirements for drawing up school curricula Wat Rashadornuthis in Muang district, Roi Et province were involvers must have brainstorm for school curriculum construction and implementation of 7 missions seriously as follow: 1) preparation, 2) curriculum construction, 3) curriculum implementation planning, 4) curriculum management, 5) supervision, monitoring and evaluation, 6) operations results, and 7) defects improvements to curriculum.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถลดช่องว่างของบุคคลในสังคมลงได้ ในการจะจัดหรือลดช่องว่างของสังคมนี้จะต้องสร้างโอกาสทางการศึกษาให้เท่าเทียมกัน โดยการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเทียบเคียงกับโรงเรียนชั้นนำ ให้เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของนักเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ซึ่งในสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับต่าง ๆ ยังมีความหลากหลายทั้งมาตรฐานและคุณภาพ

โรงเรียนที่มีมาตรฐานและคุณภาพสูงมักจะอยู่เฉพาะในกรุงเทพมหานคร หรืออยู่ในเขตอำเภอเมืองและมีอยู่จำนวนจำกัด ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่โดยเฉพาะอำเภอในชนบทห่างไกล ซึ่งคนยากจนต้องเรียนในเขตพื้นที่และส่วนมากยังเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีความขาดแคลนในทุกด้าน ทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานตามที่ต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก, หน้า 18) สภาพดังกล่าวก่อให้เกิดช่องว่างทางสังคม (Social Divided) และเป็นอุปสรรคต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Learning Society and Knowledge-Based Economy) กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาแนวคิด และดำเนินโครงการต่อเนื่องตลอดมา โดยมีหลักการและความเชื่อว่า การศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพคนจากคนจนไปเป็นคนมีฐานะได้ หากได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดีที่สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต จะสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ เป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีรายได้และมีคุณภาพชีวิตสูงขึ้น สามารถหลุดพ้นวงจรความยากจนได้ อันเป็นความมุ่งมั่นของรัฐบาลโดยพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่ประชาชนใฝ่ฝัน อยากให้บุตรหลานได้เข้าเรียนในโรงเรียนดีที่มีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข, หน้า 21)

ในการดำเนินการที่จะให้โรงเรียนมีคุณภาพมาตรฐานตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลนั้น การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและชุมชน จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะไม่มีหลักสูตรใด ๆ ที่กำหนดไว้จะสามารถใช้ได้เหมาะสมทุก ๆ โรงเรียน กระบวนการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรจะแปรเปลี่ยนไปตามระบบการศึกษา ตามโรงเรียน ตามชั้นเรียน และตามสถานการณ์ต่าง ๆ หลักสูตรที่ใช้ได้ดีที่สุดสำหรับโรงเรียนหรือในชั้นเรียนแห่งหนึ่ง อาจใช้ไม่ได้ดีในอีกโรงเรียน หรือชั้นเรียนอีกแห่งหนึ่ง (บรรพต สุวรรณประเสริฐ, 2544, หน้า 13 - 14) ดังนั้น ในการจัดทำสาระหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นและสังคม รวมทั้งต้องคำนึงธรรมชาติของผู้เรียน โดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเต็มที่ (ธารง บัวศรี, 2542, หน้า 83) ได้กำหนดให้มีมาตรฐานและสาระการเรียนรู้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Advanced Program) ที่ให้มีอิสระในการจัดการเรียน โดยเปิดโปรแกรมการเรียนอย่างหลากหลาย เชื่อมโยงกับอาชีพในท้องถิ่น เน้นให้ผู้เรียนทุกคนสามารถสื่อสารได้ด้วยภาษาอังกฤษ และสามารถใช้เทคโนโลยีได้ เป็นตลาดความรู้ให้แก่ชุมชน หลักสูตรสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถเรียนได้ทั้งนักเรียน และบุคคลทั่วไปเพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีลักษณะโดดเด่นสมกับการเป็นโรงเรียน ของท้องถิ่นและชุมชน โรงเรียนจะต้องดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ ตรวจสอบ และทบทวนกระบวนการจัดทำหลักสูตรตั้งแต่เริ่มต้น โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก, หน้า 76 - 77) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน โดยใช้ผลการตรวจสอบสถานภาพของโรงเรียน และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ปรับแต่งวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน ทบทวนหลักสูตรสถานศึกษา ตรวจสอบศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทบทวนระบบบริหารจัดการ และการจัดปัจจัยเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ตรวจสอบระบบสนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินงาน ปรับแผนในการพัฒนาบุคลากรให้เหมาะสมกับการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความเป็นโรงเรียน ทบทวนระบบการประเมินผลและระบบการประเมินตนเอง เน้นกลไกการทำงานด้วยระบบคุณภาพ จุดเน้นภาพความสำเร็จของโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับ

เป็นการตรวจสอบ และพัฒนาองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาที่สถานศึกษาได้ทำไว้แล้ว ให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพิ่มเอกลักษณ์ที่โดดเด่นตามจุดเน้นภาพความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งมีแนวดำเนินการ คือ การตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรสถานศึกษากับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรสถานศึกษากับภาพความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งมีภาพความสำเร็จของนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเฉพาะการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นผู้รู้จักคิดวิเคราะห์ มีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านและค้นคว้า สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นคนดี มีคุณธรรม มีทักษะการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ สามารถสืบสาน วิถีวัฒนธรรมไทยได้อย่างมั่นใจในตนเอง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ สร้างงาน สร้างอาชีพ และนำเสนอผลงานได้อย่างสร้างสรรค์ การสำรวจตรวจสอบข้อมูลสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ เมื่อสถานศึกษาตรวจสอบหลักสูตรของตนเองกับหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ภาพความสำเร็จของโรงเรียน และความเป็นท้องถิ่นแล้ว หากพบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาองค์ประกอบใดที่ยังไม่สมบูรณ์ ให้เติมเต็มให้ครบถ้วน และกำหนดลักษณะเด่นของสถานศึกษา เพื่อแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน เนื่องจากสังคมไทยมีบริบทของสังคมแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน คือ บริบทสังคมเมือง บริบทสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท และบริบทสังคมชนบท ดังนั้น โรงเรียนทุกแห่งจึงควรได้พิจารณาถึงองค์ประกอบของบริบทต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโรงเรียน ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเหมาะสมกับบริบทของสังคมที่สถานศึกษาตั้งอยู่ สถานศึกษาต้องวิเคราะห์บริบทของสังคม ตรวจสอบ พัฒนาองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาให้มีเอกลักษณ์โดดเด่น

หลักสูตรสถานศึกษาบริบทสังคมเมือง ต้องเป็นหลักสูตรที่สร้างผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มากกว่าในประเทศไทย เพื่อมุ่งสู่ความเป็นสากล (Global Child) มีศักยภาพในการเรียนรู้ (Ability to Learn) สามารถใช้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Language and Technology Fluency) หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนบริบทสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท ควรมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถพื้นฐานเพื่อประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโรงเรียน บริบทสังคมชนบท ควรมีรูปแบบพิเศษที่มุ่งใจให้ชุมชนเห็นคุณค่าของการส่งบุตรหลานให้ได้รับการศึกษา อย่างไรก็ตาม หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทั้งวิชาการ วิชางาน และวิชาชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 70) เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 27 ที่กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

โรงเรียนเทศบาลได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตั้งแต่ปี 2520 ล่วงเลยมานานดังนั้นการศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราชฎฤทธิศจะให้มีข้อมูล

ต่างกันต่อขบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศของคณะครูได้อย่าง กระตือรือร้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่องความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง.จังหวัดร้อยเอ็ด ต้องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นซึ่งมีบริบทสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล วัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง.จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน เทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง.จังหวัดร้อยเอ็ด

3.1 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรครู โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 14 คน

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล วัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง.จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งหมด 8 ด้านได้แก่

- 1) ด้านการออกแบบหลักสูตร
- 2) ด้านการจัดทำเอกสารหลักสูตร
- 3) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
- 4) ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร
- 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 6) ด้านการประเมินก่อนนำไปใช้
- 7) ด้านการประเมินการใช้หลักสูตร
- 8) ด้านการประเมินสัมฤทธิ์ผลการใช้หลักสูตร

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

4.1.1 ข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ใช้เป็นข้อมูลรายงานภาพรวมในการใช้หลักสูตร สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเพียงใด รวมทั้งเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางการ

จัดการศึกษาของโรงเรียน

4.1.2 ข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนอนาคตในการพัฒนาหลักสูตร และการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

4.1.3 ข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์ต่อครู ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือแก้ไขจุดด้อยของหลักสูตรกลุ่มสาระต่อไป

4.1.4 เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับเขตพื้นที่การศึกษา ที่จะนำไปใช้ในการรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และนำไปเป็นข้อมูลในการนิเทศ ติดตาม และส่งเสริมให้โรงเรียนได้มีการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล วัดราชบูรณะอุทิศ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

6.1 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรครู โรงเรียนเทศบาลวัดราชบูรณะอุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 14 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชบูรณะอุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

6.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

6.3.1 ขอบหนังสือจากศูนย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

6.3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6.3.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจำนวน 14 คน ด้วยตนเอง ได้แบบสัมภาษณ์สมบูรณ์ 100 เปอร์เซ็นต์

6.3.4 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์คืนด้วยตนเอง

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.00 อายุไม่เกิน 29 ปีคิดเป็นร้อยละ 37.00 สำเร็จการศึกษาระดับประถม

ถึง มัชฌิม คิดเป็นร้อยละ 66.90 และมีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.50

7.2 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทั้งหก ลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักความโปร่งใส,ด้านหลักนิติธรรม, ด้านหลักคุณธรรม,ด้านหลักการมีส่วนร่วม, ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการประชาสัมพันธ์กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วกัน” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการรับฟังข้อเสนอแนะเรื่องกฎ ระเบียบข้อบัญญัติจากประชาชน”

2) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักคุณธรรม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการจัดทำจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการ และติดตามส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตาม” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ข้อ 3 ที่ว่า “มีระบบการจัดทำแผน และสร้างตัวชี้วัดในการปฏิบัติ”

3) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสสร้างวัฒนธรรมใหม่ของการทำงาน” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการเสนอรายงานแผนงาน/โครงการ ผลการดำเนินงานที่ชัดเจนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับในหน่วยงาน รวมถึงประชาชนรับทราบ”

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “จัดให้มีการทำประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการและการมีส่วนร่วมเสนอโครงการพัฒนาชุมชนของประชาชน” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ข้อ 3 ที่ว่า “เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาเป็นสมาชิก หรือกรรมการในการดำเนินโครงการต่างๆ”

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “มีการพัฒนาบุคลากรโดยการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจสร้างจิตสำนึกของการเป็นข้าราชการที่ดีในการปฏิบัติงาน” ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้ปฏิบัติงานตามหลักการบริหารจัดการที่ดี”

6) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ3 ที่ว่า “มีการส่งเสริมนโยบายการถ่ายโอนและใช้ประโยชน์กำลังคนเพื่อลดงบประมาณด้านบุคคล”

7.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

8. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านการออกแบบหลักสูตร การออกแบบหลักสูตรโรงเรียนวัดราษฎร์อุทิศที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด คือทั้งผู้บริหารและครูมีความต้องการ เพราะ หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ประกอบด้วย ความสำคัญ วิสัยทัศน์ คุณภาพของผู้เรียน สาระมาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล หลักสูตรสำเร็จลงด้วยดีด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหาร วิชาการ ฯลฯ ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการ และที่สำคัญคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทสำคัญทำให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสัมฤทธิ์ผลอย่างมีคุณภาพยิ่งสอดคล้องกับ **เสน่ห์ บุญชู (2547)** ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในฝัน การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านอ่างกะป่อง จังหวัดตราด ตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research - PAR) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เอกสาร สรุปความ ตีความโดยใช้การวิเคราะห์แบบสามเส้า (Triangulation) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้สอน 6 คน กรรมการสถานศึกษา 2 คน ผลการวิจัย 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ มีภาระงานอื่นมาก เวลาในการจัดทำมีน้อย และชุมชนมีส่วนร่วมน้อย 2) ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรพบว่า การกำหนดสัดส่วนเวลาระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยังไม่เหมาะสมกัน และยังไม่มีการเพิ่มรายวิชาเพิ่มในช่วงชั้นที่ 2-3 3) ด้านการจัดทำรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนยังไม่ได้กำหนด สาระการเรียนรู้เพิ่มที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และตามศักยภาพของผู้เรียน 4) ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ยังจัดกิจกรรมได้ไม่หลากหลาย

นักเรียนไม่ได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) ด้านการจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า ครูขาดความมั่นใจในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เนื่องจากไม่ได้จบวิชาเอก การผลิต การใช้สื่อ และการใช้แหล่งเรียนรู้ยังมีน้อย 6) ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ยังไม่มีเกณฑ์การผ่านชั้นปี การออกแบบเอกสารหลักฐานการศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับระเบียบที่โรงเรียนได้วางไว้ 7) ด้านการบริหารการจัดหลักสูตร พบว่า การกำหนดเป้าหมายของโครงการไม่ชัดเจน ขาดการนิเทศ ติดตามโครงการ และกำหนดโครงการมากเกินไป ปฏิบัติไม่ทัน 8) ด้านการเรียบเรียงเป็นเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ยังไม่ทันกำหนดวิสัยทัศน์และคุณภาพของผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ แนวทางแก้ไขในแต่ละด้าน คือ โรงเรียนกำหนดนโยบาย ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการตามนโยบาย นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการจัดทำเอกสารหลักสูตรทั้งผู้บริหารและครูมีความต้องการเพราะว่า การจัดทำเอกสารหลักสูตรโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งศึกษาสภาพ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง บริบท สภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน โดยมีการวางแผนงานที่ชัดเจน เพื่อให้เห็นภาพการทำงานตลอดแนว ด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ **วนิดา วงษ์นิล (2546)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก แต่ละด้านที่มีความสำคัญอันดับแรก ได้แก่ การเตรียมความพร้อม ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ชี้แจงให้ครู อาจารย์ ผู้เกี่ยวข้องรับทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำสาระหลักสูตร ควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้โดยจัดสภาพของโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ การดำเนินการใช้หลักสูตร ควรดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ควรส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐาน และติดตามผลการเรียนของนักเรียน สรุปผลการดำเนินงาน สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารรายงานผลการเรียนของนักเรียน ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองรับรู้ ปรับปรุงพัฒนา ควรติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการแล้วนำมาปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ 2) ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก พบว่า มีความเป็นไปได้ในระดับมาก

3. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรทั้งผู้บริหารและครูมีความต้องการเพราะว่า มีการกำหนดภารกิจในการจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบ สอดคล้องกับกองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546 ข, หน้า 94 - 95) ได้วิจัยเรื่อง การรายงานการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3 อันดับแรก คือ

1. บริหารจัดการ ได้แก่ ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรไม่ชัดเจน มีการะงานพิเศษมาก ทำให้มีเวลาปรับปรุงหลักสูตรน้อย และขาดแคลนครูโดยเฉพาะวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ มีเวลาจัดทำน้อย ทำให้งานไม่มีคุณภาพการกำหนดวิสัยทัศน์ไม่ชัดเจน กว้างเกินไป ปฏิบัติได้ยาก ขาดข้อมูลสารสนเทศ บุคลากรไม่เพียงพอ สำหรับด้านการจัดโครงสร้าง/สาระการเรียนรู้ ได้แก่ ไม่สามารถจัดให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนและนักเรียนได้ เพราะขาดแคลนครู ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรไม่ชัดเจน โครงสร้างหลักสูตรไม่มีความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ และการกำหนดเวลายังไม่เหมาะสม

3. การจัดการและบริหารงบประมาณตามระเบียบของทางราชการและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อส่วนรวมและพัฒนามาตรฐานคุณภาพนักเรียนและโรงเรียน ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดสวัสดิการ โดยได้รับเงินสนับสนุนจากเงินนอกงบประมาณ เช่น จัดทัศนศึกษา และให้การสนับสนุน ส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน โดยการนิเทศและติดตามงานอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

4. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร การสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรนั้นมีขั้นตอนขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในการนั้นโรงเรียนเทศบาลวัดราชบูรพารุทศิ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการ 12 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำหลักสูตร ขั้นที่ 2 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 3 กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร ขั้นที่ 4 กำหนดเนื้อหาขั้นที่ 5 กำหนดกิจกรรม ขั้นที่ 6 กำหนดชั่วโมงการเรียน ขั้นที่ 7 กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลขั้นที่ 8 จัดทำเอกสารหลักสูตร ขั้นที่ 9 ตรวจสอบคุณภาพและการทดลองใช้หลักสูตร ขั้นที่ 10 เสนอขออนุมัติใช้หลักสูตร ขั้นที่ 11 นำหลักสูตรไปใช้ ขั้นที่ 12 ประเมินผลหลักสูตร สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ กองการวิจัยทางการศึกษากกรมวิชาการ (2546 ก, หน้า 49 - 52) ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ด้านปัจจัยในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า 1) ด้านบุคลากร ผู้บริหารมีการบริหารจัดการและทักษะในการบริหารหลักสูตรในระดับมาก มีความรู้ และตระหนักในการจัดการบริหารหลักสูตร และเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการใช้หลักสูตร พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีจำนวนห้องเรียน มีเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องอัดสำเนา เครื่องขยายเสียง มีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพียงพอในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า 1) การบริหารจัดการ พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง จัดครูเข้าสอนตรงตามวุฒิ และตรงกับความรู้ความสามารถแต่โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดแคลนครู 2) การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการวางแผนสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาร้อยละ 94.4 วางแผนนิเทศร้อยละ 83.9 3) การปฏิบัติงานของผู้บริหารด้านการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารปฏิบัติงานตามหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษาสูงขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนผู้สอนให้ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของครู และนักเรียน 4) การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พบว่า ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่มากกว่า ร้อยละ 95.0 ได้กำหนดเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ศึกษาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาก่อนวางแผนการจัดการเรียนรู้ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรสถานศึกษา ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 90.0 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด ปฏิบัติจริงและส่งเสริมคุณธรรม สำหรับวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครูดำเนินการ คือ ระดม

สมองค้นคว้า ทำรายงาน บรรยาย อภิปราย และสาธิต ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อ และสื่อที่ใช้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ ด้านการทำวิจัย พบว่าครูทำวิจัยในชั้นเรียนร้อยละ 68.5 และนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ ร้อยละ 64.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ครูวัดผลและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบอัตนัยและวัดภาคปฏิบัติ และแบบประเมินสภาพจริง และส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.3 เน้นการประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยม ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนจัด ได้แก่ ลูกเสือ เนตรนารี ชุมนุมตามกลุ่มสาระและชมรมตามความสนใจ 5) การปฏิบัติงานหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ครูมีการปฏิบัติสูงขึ้น ได้แก่ บูรณาการ/ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเรียนการสอนตลอดเวลา ศึกษาค้นคว้า และแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเปิดให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมหรือฝึกปฏิบัติตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ นอกจากนี้ชุมชนมีส่วนร่วมสูงขึ้น เช่น การจัดหาสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ผลผลิตของการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน มีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในระดับมาก และนักเรียนมากกว่าร้อยละ 95.0 ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกกลุ่มสาระ สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรไม่ชัดเจน มีภาระงานพิเศษมาก และขาดแคลนครูโดยเฉพาะวิชาหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ชาติผู้นิเทศที่มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการนิเทศ ครูไม่เข้าใจสาระการเรียนรู้ การจัดการทำแผนบูรณาการ วิธีการวัดผลและประเมินผล การจัดกิจกรรมยังไม่หลากหลาย และนักเรียนไม่ได้เลือกตามความสนใจ

5. ด้านการจัดการเรียนการสอนทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความต้องการเพราะว่าหลักสูตรท้องถิ่นยึดเนื้อหาเป็นศูนย์กลาง จะมุ่งการนำเสนอเนื้อหาโดยครูจะมีบทบาทมาก เน้นการบรรยายและการสาธิต หลักสูตรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต้องตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครูถ้าหลักสูตรยึดปัญหาเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนเน้นสร้างสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนแก้ปัญหา โดยพิจารณาเทคนิคและวิธีการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และผู้เรียน สอดคล้องกับ **ธงชัย ภาวะพันธ์ (2549)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรนักเรียนจำ โรงเรียน ชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พ.ศ. 2547 พบว่า ด้านบริบท ครูผู้สอนนักเรียนจำ และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและโครงสร้างของหลักสูตร โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น ครูผู้สอน นักเรียนจำ และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า ความพร้อมของครูผู้สอน ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ความพร้อมของอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก สำหรับความพร้อมของนักเรียนจำ ครูผู้สอนเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนนักเรียนจำและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า กระบวนการเรียนการสอน การบริหารและการจัดการหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านผลผลิต ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อเสนอแนะในการประเมิน

หลักสูตร ควรเน้นการศึกษาทางด้านวิชาชีพตามพรรค-เหล่า และเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น ควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยตามวิทยาการสมัยใหม่ และเพียงพอต่อความต้องการ

6. ด้านการประเมินก่อนนำไปใช้ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความต้องการเพราะว่าการประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ในช่วงระหว่างที่มีการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร มีการดำเนินการตรวจสอบทุกขั้นตอนของการจัดการ นับแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายไปจนถึงการกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียน คือเมื่อสร้างสูตรร่างเสร็จแล้วก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้จริงสอดคล้องกับ**ธีรชัย เนตรณอมศักดิ์** (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษา พบว่า ระบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดเชิงระบบ อันประกอบไปด้วย องค์ประกอบด้านตัวป้อน ได้แก่ ตัวหลักสูตรสถานศึกษาที่ดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบด้านกระบวนการ เป็นการบูรณาการแนวคิดในการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ (Empowerment Evaluation) และการประเมินผลงานด้วยเทคนิค Balanced Scorecard องค์ประกอบด้านกลไกควบคุม ใช้การประยุกต์แนวคิดการประเมินอภิมานเชิงความก้าวหน้า (Formative Meta-Evaluation) และการประเมินอภิมานเชิงรวมสรุป (Summative Meta-Evaluation) ผลที่เกิดขึ้นจากการกำหนดตัวป้อนเข้าสู่กระบวนการ และกลไกควบคุมของระบบทำให้ได้องค์ประกอบด้านผลผลิต ซึ่งได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษา และจากการศึกษาถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนำผลผลิตไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสารรายงานผลการประเมินเพื่อตรวจสอบตนเองในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม กับกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยทั้งจากตัวนักเรียน กระบวนการภายในของสถานศึกษา การเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากรในสถานศึกษา รวมถึงงบประมาณและทรัพยากร เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ส่วนข้อมูลที่ได้จากองค์ประกอบด้านตัวป้อนกลับ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา พบว่า มีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดในบางกิจกรรมของการวางระบบในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามบริบทของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยทั้งสองแห่ง โดยมีองค์ประกอบที่เพิ่มขึ้นในระบบ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนผลผลิตสู่การปฏิบัติ

7. ด้านการประเมินการใช้หลักสูตรทั้งผู้บริหารและครูมีความต้องการเพราะว่า ประเมินหลักสูตรในชั้นทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ขาดตกบกพร่องหรือเป็นปัญหา ให้มีความสมบูรณ์เพื่อประสิทธิภาพในการนำไปใช้ต่อไป เพื่อหาข้อบกพร่อง อุปสรรค จะได้แก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ**กระทรวงศึกษาธิการ** (2546 ก, หน้า 26-27) กล่าวถึงหลักสูตรสถานศึกษาว่า เมื่อสถานศึกษาเป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้ สถานศึกษาจึงต้องมีหลักสูตรของตนเอง คือ หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐาน และรายวิชาที่ต้องการเรียนเพิ่มเติม เป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการจัดหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องเกิดจากการที่สถานศึกษานำสภาพต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาจุดเด่น/เอกลักษณ์ ของชุมชน สังคม

ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มากำหนดเป็นสาระและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียน บนพื้นฐานของหลักสูตรแกนกลาง และเพิ่มเติมสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ หรือรายวิชาได้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยความร่วมมือของทุกคนในโรงเรียนและชุมชน ร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย เพื่อนำไปสู่การออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ต้องเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากข้อมูล ของสถานศึกษาและชุมชน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มีการระดมทรัพยากรทั้งของสถานศึกษาและของชุมชนมาใช้อย่างคุ้มค่า และใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ตามแผนภูมิการเชื่อมโยงระหว่างสาระการเรียนรู้แกนกลางกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

8. ด้านการประเมินสัมฤทธิ์ผล หลังจากที่มีการใช้หลักสูตรทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความต้องการเพราะว่า มีการจัดการหลักสูตรจนครบกระบวนการเรียบร้อยแล้ว ทำการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ เพื่อสรุปผลการตัดสินใจหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นควรจะดำเนินการใช้ต่อไป ซึ่งผลออกมาอยู่ในระดับดีคือทั้งครูและนักเรียนมีความเข้าใจหลักสูตร สอดคล้องกับ **สุธา พงศ์ถาวรภิญโญ (2546)** ได้ทำการศึกษาการติดตามการใช้ผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 12 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนนาร่อง โดยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ส่วนโรงเรียนเครือข่ายอยู่ในระดับปานกลางและโรงเรียนที่เริ่มใช้หลักสูตร ปีการศึกษา 2546 มีค่าเฉลี่ยการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

9. ข้อเสนอแนะ

ความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราชบูรณะอุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราชบูรณะอุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

9.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

ความต้องการของครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดราชบูรณะอุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความต้องการเนื่องจากเป็นการแสดงความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำให้หลักสูตรเป็นไปด้วยดี ดังนั้นในการนำหลักสูตรไปใช้จึงเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1) แรงจูงใจการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา

9.2.2) ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของชุมชน

9.2.3) ปัญหาการวางแผนวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

10. บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). การรายงานการติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่าย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). ชุดฝึกอบรม: การปรับกระบวนการทัศน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2546 ข). โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. (2546 ก). การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2546 ข). การรายงานการติดตามและการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงศ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กลีน เพรส.
- ธงชัย ถามะพันธ์. (2549). การประเมินหลักสูตรนักเรียนจำ โรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พ.ศ.2547. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อึ้ง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์. (2550). การพัฒนาระบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิภารัตน์ ทิพโชติ. (2550). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดบึงทองกลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: เดอะโนว์เลจเซ็นเตอร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มาลี อาสาเสนีย์. (2546). รายงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย ปีการศึกษา 2545 สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. สมุทรปราการ: สำนักงานเขตการศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.
- เยาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี. (2553). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รุจิรี ภู่อาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2541). เทคนิคการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. กรุงเทพฯ: ชมรมบ้านเด็ก.
- วนิดา วงษ์นิล. (2546). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2546). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์ดีสคัฟเวอร์รี่.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). การพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์ดีสคัฟเวอร์รี่.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). พัฒนาหลักสูตรและการสอบมิติใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- สงค์ อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สมนึก ธาตุทอง. (2549). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : เพชรเกษม การพิมพ์.
- สมบูรณ์ ดันยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.วารสารวิชาการ, 9(10), 2.
- _____. (2547). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สุธา พงศ์ถาวรภิญโญ. (2546). รายงานการวิจัย เรื่อง การติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 12. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา สำนักงานผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เสน่ห์ บุญชู. (2547). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนในฝัน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้าน อ่างกะปอง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชมพู พรหนองแสน. “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยา, 2556.
- Jerry, E. (1996). A process for effective graphic curriculum development. Dissertation Abstracts International, 11(4), 4254-A.
- Krejcie, R. V, & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Education and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Ronald, K., & Jerry, V. (2000). Parent Involvement and Students Achievement at The Middle Level. Retrieved July 5, 2007, from <http://www.nmsa.org>
- Sheila, M. (1996). Curriculum and teachers attitudes the impacts of the change process in spcialeducation. Dissertation abstracts International, 6(6), 2314-A.

Tyler, R. W. (1996). Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago: University of Chicago Press.

11. คำขอบคุณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จขึ้นได้ด้วยความกรุณาจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ให้ความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอบคุณ ดร.จำนง กมลศิลป์ ที่กรุณาให้คำแนะนำทั้งในด้านวิชาการและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ดร.อุทัย กมลศิลป์ ที่กรุณาให้คำแนะนำติดตาม ให้ข้อชี้แนะแนวทางด้านวิชาการ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างมากรวมทั้งได้ตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง จนกระทั่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์

ขออนุโมทนาขอบคุณ นายบรรจง โขจิตจิรนนท์ นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด นายเรียบ สวัสดิผล ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดราชบูรณารุทิต อำเภอมือร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และ พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์ ดร. อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ที่กรุณาให้การช่วยเหลือให้คำแนะนำให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแบบสัมภาษณ์

ขออนุโมทนาขอบคุณ ดร.สัมพันธ์ แก้วสมบัติ ประธานกรรมการและ ผศ.ดร.เอนก ศิลปนิลมาลย์ กรรมการ ที่กรุณาตรวจรูปแบบ ให้คำแนะนำ แก้ไขรูปแบบ และรูปเล่มจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขออนุโมทนาขอบคุณ ผู้บริหาร ครู-นักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดราชบูรณารุทิต อำเภอมือร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทุกท่านที่มีได้ระบุนามไว้ ณ ที่นี้ในการประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำปรึกษาและอำนวยความสะดวกทางด้านการเรียนการสอนความต้องการการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

ขออนุโมทนาขอบคุณ ทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ทำให้ข้อมูลงานวิจัย เป็นอย่างดีเยี่ยม และกำลังใจจากเจ้าอาวาสวัดราชบูรณารุทิต ญาติโยม และเพื่อนนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้